

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 129 din 27.03.2024

Dosar nr: 373/2022

Petiția nr: 3939/03.06.2022

Petent:

Reclamat: Școala Gimnazială nr. 179 București

Obiect: petenta reclamă faptul că fiica sa este discriminată în cadrul școlii pe motiv că unul dintre părinți este transgender.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. Școala gimnazială nr. 179 București cu sediul în București, Sector 1, Str. Ardealului nr.34

II. Procedura de citare a părților

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa nr. 3939/23.06.2022 a fost citată petenta iar prin adresa nr. 4370/23.06.2022 a fost citată partea reclamată, părțile fiind invitate la ședința de audieri din data de 11.07.2022 (filele 23-24 la dosar).

5. Partea reclamată a comunicat puncte de vedere la dosar, însoțit de înscrisuri (filele 25-29 la dosar).

6. Punctul de vedere și înscrisurile depuse la dosar de reclamată au fost comunicate petentei prin adresa nr. 5272/27.07.2022, acordându-se acesteia un termen pentru depunerea de concluzii scrise (fila 30 la dosar).

7. Petenta nu a transmis la dosar note/concluzii scrise și nici alte înscrisuri în susținerea celor menționate în petiție.

8. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentei

9. Petenta sesizează Consiliul cu privire la o posibilă faptă de discriminare, arătând următoarele:

10. Fiica petentei a fost elevă la liceul Cervantes dar pentru că au existat situații de bullying

aplicat asupra acesteia de către colegii săi din clasă pe motiv că celălalt părinte este transgender și, din cauză că minora refuza să mai meargă la școală în acea instituție de învățământ, petenta a decis să o transfere pe fiica sa la o altă școală unde aparține cu domiciliul, respectiv școala gimnazială nr. 179 din București.

11. Deoarece petenta nu a primit niciun răspuns de la școală privind transferul, aceasta a încercat să mute minora la o altă școală însă cererea de transfer a fost respinsă în aprilie 2018 de către școala nr. 192 din București. Deoarece nu s-a realizat transferul copilului în timp util, fiica petentei a pierdut un an de școală.

12. În urma acestei situații, petenta a depus, la data de 14.04.2018, un memoriu la Guvern arătând că nu reușește să transfere copilul, memoriu la care a primit răspuns de la Secretariatul General al Guvernului, Ministerul Educației, Direcția Generală educație timpurie și învățământ primar, Direcția Protecția Copilului – Serviciul de prevenire a separării copilului de familie. În aceste răspunsuri se aducea la cunoștința petentei faptul că aceasta nu a depus nicio cerere de transfer la școala nr. 179, nefiind acordat un număr de înregistrare. Petenta menționează că la toate cererile depuse pentru înscriere nu a primit niciodată numere de înregistrare.

13. Se arată că petenta a reușit să finalizeze transferul în august 2018 și minora a început să meargă la școală însă a început să acumuleze absențe din cauza faptului că a avut de suferit din partea cadrelor didactice. I s-a scăzut nota la purtare și a fost nevoită să repete clasa.

14. În urma sesizărilor scrise ale dirigentului clasei, precum și a discuțiilor purtate cu acesta, petenta a sesizat faptul că situația este creată de cadrele didactice.

15. Petenta arată că fiica acesteia a fost internată, în perioada 15.05.2019 – 07.07.2019, la secția de psihiatrie a spitalului Dr. Alexandru Obreja și, deși aceasta a dus la școală un referat al medicului psihiatru, copilul a continuat să rămână corigent și să i se scadă nota la purtare. Pentru motivarea absențelor, deși petenta a dus scutiri dirigintelui, acestea s-au pierdut la secretariat, petentei solicitându-i-se alte scutiri pentru motivarea absențelor.

16. În continuarea expunerii, petenta arată că fiicei sale i s-a scăzut sistematic nota la purtare pe motivul absențelor, copilul este denigrat în clasă iar ea a fost exclusă de pe grupul de whatsapp al părinților.

17. Se arată că la data de 30.05.2022, petenta a fost informată că fiica sa va rămâne corigentă la matematică și, deși a încercat să ia legătura cu conducerea școlii, pe tot parcursul acestei perioade cât fiica sa a fost elevă, a fost refuzată la discuții și exclusă de la ședințele cu părinții.

18. În concluzie, petenta apreciază că fiica sa este discriminată din cauza faptului că unul dintre părinți este transgender, fiind penalizată de toți din jurul ei pentru acest lucru. Se solicită admiterea petiției astfel cum a fost formulată.

19. În susținerea celor menționate în petiție, s-au depus la dosar următoarele înscrisuri: bilet de ieșire din spital, răspuns privind efectuarea transferului, adrese comunicare număr absențe, adrese privind transferul, răspuns de la instituțiile sesizate (filele 6-22 la dosar).

Susținerile părții reclamate

20. Partea reclamată a depus la dosar un punct de vedere în care arată următoarele:

21. Cu privire la transferul elevei, se arată că nu s-a regăsit nicio solicitare din partea petentei până la data de 05.02.2018 însă, la solicitarea DGASPC Sector 1 din data de 16.05.2018 prin care s-a solicitat înscrierea minorei la școală, s-au expus motivele pentru

care nu se poate face transferul la acea data. Cererea de transfer depusă de petentă în data de 31.08.2018 a fost aprobată de către Consiliul de administrație al școlii, eleva fiind repartizată în clasa a VI-a.

22. Datorită ajutorului susținut din partea cadrelor didactice eleva s-a integrat în colectivul clasei și s-a observat o reducere a numărului de absențe în primul semestru însă, începând cu al doilea semestru eleva a început să repete același tip de comportament avut la școala de la care s-a transferat, acumulând un număr foarte mare de absențe.

23. La finalul semestrului al doilea, părintele elevei a informat dirigintele clasei că aceasta are o problemă medicală și s-a internat în spital, motiv pentru care cadrele didactice au manifestat indulgență prin amânarea încheierii situației școlare într-o perioadă ulterioară, favorabilă ei și care să se încadreze în termeni legali, eleva promovând acel an școlar.

24. În anul școlar 2019-2020 (clasa a VII-a), eleva a acumulat un număr mare de absențe nemotivate și i s-au acordat note mici la purtare, media fiind 6, însă Consiliul de administrație a hotărât acordarea unei șanse în plus elevei pentru a nu rămâne repetentă din cauza notei la purtare dar eleva a lipsit de la evaluări, a acumulat lacune și astfel, situația de corigență a fost inevitabilă, în urma sesiunii de corigențe, eleva fiind declarată repetentă,

25. În anul școlar 2020-2021 (clasa a VII-a), eleva a înregistrat un număr mare de absențe dintre care multe au fost motivate, aceasta primind nota 9 la purtare iar la sfârșitul anului școlar a rămas corigentă la matematică, fiind promovată în sesiunea de corigențe.

26. În anul școlar 2021-2022, eleva a acumulat, de asemenea, un număr mare de absențe din care 45 au rămas nemotivate, media la purtare fiind 8,50 iar la încheierea semestrului al II-lea, eleva a fost declarată corigentă la matematică, situație cauzată de notele obținute la această disciplină la evaluările caracteristice. De asemenea, adeverințele medicale pentru motivarea absențelor nu au fost aduse în termenul prevăzut de regulamente iar unele dintre ele au ridicat suspiciuni legate de veridicitatea datelor.

27. În ceea ce privește specificarea petentei privind audiențele, se arată că aceasta a solicitat și beneficiat de întrevederi cu direcțiunea școlii și în afara programelor de consultații cu cadrele didactice și de audiențe cu directorii iar comunicarea rezultatelor școlare s-a făcut în cadrul ședințelor cu părinții, telefonic sau direct, în cadrul consultațiilor individuale. Nu s-au primit sesizări referitoare la excluderea petentei dintr-un anumit grup de comunicare cu părinții.

28. De asemenea, se arată că în situația în care s-a constatat un pericol de abandon școlar, a fost anunțată de fiecare data Direcția generală de asistență socială și protecția copilului. În fiecare an școlar profesorii și diriginții au încercat, alături de consilierul școlar și de cadrele didactice să găsească soluții de comunicare cu familia elevei, să i se aducă la cunoștință evoluția școlară, dovadă stând și corespondența cu părinții și adresele către Direcția protecției copilului, pentru găsirea de soluții în beneficiul copilului, pentru școlarizarea lui, promovare și consiliere.

29. În concluzie, partea reclamată apreciază că este surprinzătoare și nejustificată poziția petentei, mai ales că, pe de-a lungul perioadei de școlarizare, eleva a beneficiat de foarte mult sprijin și consiliere. Conducerea școlii nu a urmărit sancționarea elevei pe anumite criterii ci s-a adaptat pentru cazul particular al acesteia în vederea creării unui climat necesar de a fi integrată și de a-i oferi o evoluție favorabilă.

30. În susținerea celor menționate în petiție, reclamata a depus la dosar următoarele înscrisuri: corespondență cu DGASPC, cerere petentă (filele 28-29 la dosar).

IV. Motivarea în fapt și drept

Legislație și principii

31. OG nr. 137/2000 definește discriminarea directă prin art. 2 alin. 1, care prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”*.

32. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

33. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al OG nr. 137/2000: *„exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”*).

34. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: *„art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară”* (Marckx împotriva Belgiei, 13 iunie 1979, §32) sau *„analoagă”* (Van der Mussele împotriva Belgiei, 23 noiembrie 1983, §46) ori *„relevant similară”* (Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma *„analoagă ori relevant similară”* (Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit, 30 iulie 1998, §75).

35. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

36. Criteriile enumerate de OG nr. 137/2000 sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând *„sau oricare alt criteriu”*, însă aceste criterii, conform cazuisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei, 7 decembrie 1976, §56). *„Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelorora care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele”* (Clift împotriva Regatului Unit, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea *„orice altă situație”* trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (Clift împotriva Regatului Unit, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (Clift împotriva Regatului Unit, 13 iulie 2010, §62).

37. Privind dreptul, Colegiul director se poate raporta la orice drept prevăzut de OG nr. 137/2000, de legislația națională respectiv de tratatele internaționale ratificate de România. CEDO, în cauza Sejdić și Finci împotriva Bosniei și Herțegovinei, 22 decembrie 2009, §53, arată că Protocolul adițional nr. 12 la Convenția europeană a drepturilor omului acoperă patru cazuri, în particular când o persoană este discriminată

„i. în a se bucura de orice drept asigurat în mod specific unei persoane conform legislației naționale;

ii. în a se bucura de un drept care se poate deduce din obligația clară a unei autorități publice în temeiul legislației naționale;

iii. de către o autoritate publică în exercitarea puterii discreționare (spre exemplu acordarea unor subvenții);

iv. prin orice alt act sau omisiune de către o autoritate publică (spre exemplu comportamentul autorităților de impunere a respectării legii când controlează o rebeliune)."

38. În speță sunt relevante prevederile art. 2 alin. 5 din OG nr. 137/2000: „*Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.*”

Colegiul director al CNCD reține următoarele:

39. Din probatoriul existent la dosar Colegiul director constată următoarele:

- la solicitarea DGASPC Sector 1 din data de 16.05.2018 nu s-a putut realiza transferul din motive obiective;
- cererea de transfer depusă de petentă în data de 31.08.2018 a fost aprobată de către Consiliul de administrație al școlii, eleva fiind repartizată în clasa a VI-a;
- eleva s-a integrat în colectivul clasei și s-a observat o reducere a numărului de absențe în primul semestru însă, începând cu al doilea semestru eleva a început să acumuleze un număr foarte mare de absențe;
- la finalul semestrului al doilea părintele elevei a informat dirigintele clasei că ea are o problemă medicală, motiv pentru care cadrele didactice au amânat încheierea situației școlare, eleva promovând acel an școlar;
- în anul școlar 2019-2020 (clasa a VII-a), eleva a acumulat un număr mare de absențe nemotivate, acumulând lacune în cunoștințe, fiind declarată repetentă în urma evaluărilor;
- în anul școlar 2021-2022, eleva a acumulat, de asemenea, un număr mare de absențe din care 45 au rămas nemotivate, media la purtare fiind 8,50, iar la încheierea semestrului al II-lea a fost declarată corigentă la matematică, situație cauzată de notele obținute la această disciplină;
- petenta a beneficiat de întrevederi cu direcțiunea școlii și în afara programelor de consultații cu cadrele didactice și de audiențe cu directorii iar comunicarea rezultatelor școlare s-a făcut în cadrul ședințelor cu părinții, telefonic sau direct, în cadrul consultațiilor individuale;
- nu s-au primit sesizări referitoare la excluderea petentei dintr-un anumit grup de comunicare cu părinții;
- în situația în care s-a constatat un pericol de abandon școlar, a fost anunțată de fiecare dată Direcția generală de asistență socială și protecția copilului.

40. Faptele sesizate nu reprezintă discriminare, întrucât ele nu au avut ca motiv faptul că unul dintre părinți este transgender.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Faptele sesizate nu reprezintă discriminare respectiv hărțuire conform art. 2 alin. (1) și alin. (5) din OG nr. 137/2000;
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DIACONU ADRIAN - Membru

GRAMA HORIA - Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA - Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

Redactată și motivată: F.L., H.I.

Data redactării: 16.04.2024

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.